

PUSHER STREET

HISTORIEN OM DANMARKS MEST BERYGTEDE GADE

TEKST PH.D. FREDERIK STRAND,
MUSEUMSLEDER VED POLITIMUSEET

FOTO POLITIMUSEET

Pusher Street og handlen med hash og hårde stoffer på Christiania er måske snart historie? **Seneste udmelding fra justitsminister Peter Hummelgaard er, at den berygtede gade til april kan blive forvandlet til en gade med fællesspisning, iværksætterhuse og festival, som er christianitternes vision for fremtidens Pusher Street.** I denne udgave af politihistorien ser vi tilbage på de mange – og forgæves – kampe mod den organiserede kriminalitet i Fristaden.

Med jævne mellemrum, siden Christiania så dagens lys i 1971, er Pusher Street blevet ryddet af politiet. Her er det fra en aktion i 1980'erne.

Fra de tidligere 1980'ere – politiet på aktion ved Den Grå Hal.

Da Christiania officielt blev "etableret" som fristad den 26. september 1971, var hash udbredt, men faktisk ikke "officielt" anerkendt på Staden – og der fandtes derfor heller ikke noget systematisk hashsalg, som kunne lokaliseres til en særlig gade eller et særligt område. Hashen blev dog op igennem 1970'erne et definerende træk ved Christiania, og udviklingen tog særligt fart i forlængelse af en skærpet konflikt med politiet, herunder særligt Uropatruljen.

Internt skete der også noget på Christiania, idet man i 1977-78 endelig besluttede sig for at gøre noget mere radikalt ved de hårde stoffer. Opgøret havde længe været undervejs, men nu frygtede man for Christianias liv, hvis der ikke blev gjort noget ved handlen og den tiltagende gruppe af narkomaner, der særligt holdt til i Fredens Ark.

Blokade med indbygget urinprøve

Aktionen blev kendt som junkblokaden og blev gennemført i løbet af 1979. Christianitterne stillede sig op foran indgangen til Fredens Ark og forhindrede pushere og narkomaner i at komme ind i bygningen. Samtidig gik grupper

af christianitter rundt i det nærliggende område og forhindrede køb og salg af de hårde stoffer. Hertil afkrævedes alle, der mistænkte for at være afhængige af hårde stoffer, en urinprøve. Var den positiv, blev narkomanerne tvunget til at vælge mellem et halvt års afværgelse eller at forlade Christiania.

Junkblokade viste sig at være hård, udmarvende og meget langvarig for Christiania, men den var i vidt omfang en succes, idet hovedparten af christianitterne bakkede op om den. Det skyldtes dels det store behov for at komme handlen med de hårde stoffer til livs, dels en fortsat, og måske i virkeligheden tiltagende, accept af brugen af hash. Hashen skulle nemlig ikke forlade Christiania – tværtimod blev det, i forbindelse med Junkblokaden, pointeret, at hash var et acceptabelt rusmiddel på Christiania. Dermed var vejen banet for et mere systematisk hashsalg på Christiania.

Bullshits indtog

På et nordisk ministerrådsmøde om narko i Stockholm i 1984 nævntes Danmark som et brohoved for stofsalg i Norden. Statistikker viste, at hovedparten af al beslaglagt heroin, kokain

og cannabis var sket i Danmark, og en ikke ubetydelig del af den beslaglagte cannabis var fundet på Christiania. I 1981 nævntes begrebet Pusher Street første gang i en avisartikel – hvornår christianitterne internt startede med at bruge betegnelsen er uklart.

Rockerklubben Bullshit var begyndt at gøre helvede hedt for christianitterne, og var dertil en alvorlig udfordring for de sælgende på Pusher Street. En første tilkendegivelse af dette finder man i en rapport fra Uropatruljen for 1982. Her gjorde man opmærksom på Bullshits indtog på Christianias hashmarked. "Siden 1979 har rockere holdt til på området. I begyndelsen drejede det sig alene om Filthy Few'er, som tilsyneladende blev accepteret af christianitterne som en slags bodyguards og internt politikorps. Ved sammen slutningen af rockergrupperne Filthy Few og Bull Shit ændrede christiania-gruppen navn til Bull-Shits, hvoraf der i dag er 30 medlemmer på Christiania. Gruppen er i stadig vækst og holder til i "Multimediehuset". Det er tydeligt, at gruppen er begyndt at blive et problem for christianitterne. Dels har der været en del vold omkring gruppen, og dels synes gruppen i ikke uvæsentlig grad

Politiet på aktion i Pusher Street i 1990'erne. Pusher Streets sælgere var i denne periode begyndt at benytte sig af spioner, som sørgede for at varsko pusherne, inden politiet nåede frem til boderne.

Fogh-regeringens erklærede mål i 00'erne var at få Christiania "normaliseret" og Pusher Street lukket, og der blev systematisk lavet razziaer på Christiania og i Pusher Street. Billedet her er fra begyndelsen af årtusindeskiftet.

at have presset sig ind på hashmarkedet, hvor den i dag udbyder hash i konkurrence med christianitterne.”

Fra Prærien til Pusher Street

Bullshit udfordrede den traditionelle gruppe af sælgende christianitter, og dermed også Pusher Street, for Bullshits medlemmer – herunder blandt andre præsidenten Makrel – handlede på Prærien, der var en stor, øde, mudret plads. Prærien var derfor ved at blive en alvorlig konkurrent til Pusher Street.

Men med Bullshits endelige nederlag til Hells Angels i slutningen af 1980'erne fik Pusher Street nyt liv. Bullshits tidligere medlemmer måtte nu holde en lav profil og samordne deres hashforretninger med Christianias egne pushere. Banden kunne ikke længere true sig til en form for markedsmonopol på Prærien, men måtte indordne sig under rammerne for hashhandel på Pusher Street.

Konsekvensen af denne forrykkede magtbalance betød, at Pusher Street i 1989 blev det egentlige omdrejningspunkt for hashhandlen på Christiania. Her besluttede christianitterne nemlig, at hashhandlen på Prærien skulle afvikles, hvorpå al hashhandel ville blive placeret inden for Pusher Streets rammer. Man ville gøre op med den

synlige og "vilde hashhandel", der foregik forskellige steder på Christiania. Hermed havde Pusher Street fået monopol på hashhandlen på Christiania, og Fristaden trådte nu ind i en ny fase af dens historie.

Forklædt i kørestol

Året efter var myndighederne ved at få øjnene op for den nye gade for hashhandel. Den 29. september 1992 så man derfor en civilklædt betjent fra Christianiapatruljen – en ny specialenhed der havde taget over efter Uropatruljen – skubbe en anden civilklædt betjent fra Christianiapatruljen i en kørestol ned gennem Pusher Street. Kørestolsbetjenten, der var udstyret med paryk og et tæppe, fremviste pludselig sin førlighed og sprang op og arresterede to af gadens hashpushere.

Sagen vakte efterfølgende voldsom furor, idet mange i offentligheden havde en opfattelse af, at politiet havde overtrådt deres beføjelser og handlede uetisk ved at udklæde sig som handicappede.

Men grunden til, at politifolkene noget uheldigt havde klædt sig ud som handicappede, skyldtes imidlertid, at

etaten i tiltagende grad havde vanskeligt ved uset at komme ind på Fristaden, da Pusher Streets sælgere var begyndt at benytte sig af spioner, som sørgede for at varsko pusherne, når politiet søgte at snige sig ind.

De tiltagende vanskeligheder for politiet med at komme ind på Staden samt nedlukninger af de politiafdelinger, der tidligere havde afpatrojeret Christiania, betød, at Pusher Street op igennem midten af 90'erne levede et forholdsvis upåagt liv fra politiets side – og dermed fik mulighed for at udvikle sig til det centrale omdrejningspunkt for hashsalg i Danmark. I slutningen af 1990'erne kom der dog et fornyet fokus på Pusher Street, hvilket blandt andet skyldtes en omfattende hashbeslaglæggelse i sommeren 1997 samt et overfald på flere svenske betjente, der besøgte Christiania i 2000. Denne udvikling betød, at der åbnedes et helt nyt kapitel i Christianias historie, da Fogh-regeringen overtog regeringsmagten i 2001.

Task Force Pusherstreet

Det var Fogh-regeringens erklærede mål, at få Christiania "normaliseret"

og Pusher Street lukket. Den politiske beslutning mundede ud i en storstilet aktion den 16. marts 2004, hvor Københavns Politi rykkede ind på staden og ryddede Pusher Street. Jungletrommerne omkring den store aktion havde dog lydt igennem længere tid, så christianitter havde allerede revet en del af boderne ned i en symbolsk aktion den 5. januar 2004. Man ønskede at vise, at Christiania ikke var lig med Pusher Street, og det annonceredes, at man ønskede "Hashmafiaen" fjernet.

Gennem de næste år blev der systematisk lavet razziaer på Christiania og i Pusher Street, ligesom der arbejdedes på at få Christiania normaliseret. Sidstnævnte blev en realitet i 2011, hvor Fonden Fristaden Christiania blev etableret. Fonden administrerer Christiania-området igennem en særlig eje-/lejeordning. Umiddelbart herefter etableredes politiet Task Force Pusherstreet (TFP) i 2012. Etableringen af TFP var et resultat af flere voldelige episoder i Pusher Street. I 2005 var en mand blevet skudt og dræbt, og i 2012 var både en journalist og flere p-vagter blevet overfaldet i og omkring den berygtede gade. Journalisten havde fået frataget sit kamera og var blevet jaget nøgen ud af Staden. TFP's primære opgave var at bekæmpe hashhandlen i Pusher Street og dertil styrke samarbejdet med de lovlydige kræfter i området.

Fra Nordlys til Fønix

TFP's aktioner på Christiania førte til et mere optrappet konfliktniveau i og omkring Pusher Street. I januar 2014 besluttede Christiania derfor, noget utraditionelt, at holde en lukkeuge i gaden. To måneder senere iværksatte Københavns Politi – efter et intenst arbejde fra TFP's side – Operation Nordlys.

Det var en af de største aktioner politiet havde gennemført mod den organiserede hashhandel på Pusher Street. Der blev slået til på 150 adresser på Sjælland og anholdt over 80 personer – herunder den ledende Hells Angels-rocker Michael Brokside, der senere begik selvmord i sin fængsels-

celle. I alt blev der beslaglagt 420 kilo hash, 3.000 joints samt flere guldbarrer og våben.

Operation Nordlys fulgtes af Operation Fønix, der kortlagde strukturen i hashhandlen på Pusher Street. Gennem aflytning af ledende Hells Angels-medlemmer stod det klart, at de havde en absolut styrende funktion i forhold til flere af hashboderne, og det viste sig dertil, at christianitter, der ikke ønskede at samarbejde, fik tæsk med blandt andet knojern.

Operation Nordlys og Operation Fønix var øjenåbnere for politiet. De dokumenterede, at flere rockergrupper – herunder særligt Hells Angels – var stærkt engageret i Pusher Streets hashhandel. Det så derfor allerede på dette tidspunkt ud til, at christianitterne havde mistet kontrollen med hashhandlen på Pusherstreet.

Chokeret over skudepisoder

Den manglende kontrol åbenbarede sig med stor tydelighed den 31. august 2016, hvor en hashhandler – i forbindelse med en anholdelse – trak en pistol og skød to betjente. Den ene betjent blev ramt i hovedet, den anden i benet. Herpå skød hashhandleren en forbi-passerende i benet, efter han havde råbt: "Er du også en fucking panser". Gerningsmanden blev få timer senere lokaliseret, hvor han blev skudt og dræbt af Aktionsstyrken efter en forudgående skudveksling.

Det voldsomme begivenhedsforløb sendte chokbølger gennem Christiania og resten af Danmark. Fra politisk hold blev der efterspurgt en mere officiel afstandtagen til Pusher Street fra Christianias side. Denne kom da også få dage senere, hvor Christiania efter et fællesmøde udtrykte den dybeste medfølelse med den hårdt sårede betjent og dertil besluttede at rive hashboderne ned i Pusher Street. Boderne kom dog op igen ganske kort tid senere.

To dræbt af skud

Skudepisoderne var imidlertid ikke slut. I begyndelsen af juni 2021 blev en 22-årig christianit skudt og dræbt på

Christiania. Drabet skabte stor vrede. Under sloganet "Nok er nok" skrev 87 navngivne og 33 anonyme beboere under på en erklæring, der blev offentliggjort i Christianias interne avis. Der stod: "Christianias hashmarked er ude af kontrol og har været det længe. Christianias stiltiende accept af markedet og dens aktører var betinget af overholdelse af få regler, som blev brudt gang på gang. Det har vist sig umuligt for aktørerne på markedet at følge reglerne, og for nogle uger siden kulminerede det i et koldblodigt mord. Derfor siger vi stop nu!"

Pusherstreet levede dog videre, og i august 2023 blev en 30-årig mand skudt og dræbt på Christiania. Drabet viste sig at være relateret til en konflikt mellem Hells Angels og den nu forbudte gruppering, Loyal to Familia. Fire andre blev også ramt af skud – herunder to udenlandske statsborgere. Alle fire overlevede skudepisoden.

Enden på Pusher Street?

Efter den dramatiske skudepisode afholdtes der et fællesmøde på Christiania, hvor man med et meget stort flertal vedtog, at Pusher Street skulle lukkes hurtigst muligt. Justitsminister Peter Hummelgaard udtalte i en skriftlig kommentar: "(...) vi sætter foden ned og får lukket Pusher Street, som vi kender den i dag".

I de efterfølgende måneder blev Pusher Street også flere gange ryddet af politiet.

I januar 2024 blev christianitterne enige om deres fremtidsversion for Pusher Street – en gade med fællespisning, iværksætterhuse og festival. Justitsministeren varskoede samme måned, at Pusher Street kan være ryddet allerede i april i år: "Det vil kræve substantielle politiresourcer for at understøtte den forvandling, og det vil selvfølgelig også være til stede", udtalte han til DR.dk.

Det sidste kapitel i sagaen om Danmarks mest berygtede gade er altså ikke skrevet endnu. ■